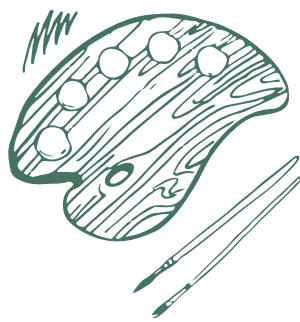

Foke Stribos: "Het evangelie zit in al mijn kunst"

Foke Stribos in zijn atelier
(Foto: Kees van Rixoord).

DIRKSLAND - Verhalen vertellen kun je ook met kleuren en vormen. "Je hebt mensen die schilderen om het schilderen en je hebt mensen die gedreven worden door een boodschap", zegt kunstenaar Foke Stribos. "Ik denk dat ik tot de laatste categorie behoor. Al vind ik schilderen om het schilderen – ins Blaue hinein duiken – ook heerlijk om te doen. Bovendien kan je dan tot onverwachte dingen komen."

Door Kees van Rixoord

Foke Stribos (73) staat bekend als een christelijk kunstenaar. Begin jaren tachtig kwam hij op Goeree-Overflakkee terecht omdat hij les wilde geven aan een christelijke middelbare school. De Prins Maurits had een vacature. Hij zat in het bestuur van Christian Artists, een vereniging van kunstenaars met een christelijke achtergrond, was lid van de CNV Kunstenbond en exposeert via Ars Pro Deo samen met andere schilders in een serie Nederlandse kerken.

Toen Stribos studeerde aan de Academie St. Joost in Breda, was zijn spirituele zoektocht volop gaande. "Waar gaat 't om? Wat is waar? Wat is niet waar?" Met dit soort vragen stoeide de jonge student, ook in relatie tot waar het in de opleiding allemaal om draaide: de vrije expressie.

Diepere lagen

"Ik hield me bezig met transcendente meditatie (TM), een soort ontspanningsoefening. In de ochtend en in de avond kreeg je een mantra. Je moest een klank nadoen, oefenen. Dat werkt wel, je komt bij je diepere lagen terecht. Je problemen lopen weg als water in een badkuip. Maar ze kwamen wel altijd terug, die problemen. Een klank nabootsen gaf ontspanning en rust, maar het veranderde niets aan je denken, je ziel."

Zo ging de zoektocht verder bij ander bewegingen, zoals de Rozenkruisers. "Het was een tijd van zoeken en van alles bespreken", zegt Stribos in zijn atelier aan de Voorstraat in Dirksland. "Ik las weleens in de Bijbel, maar naar mezelf toe. Zo maak je zelf een beeld van wie God is. Toen ik een postacademische studie deed bij de Jan van Eyck Academie in Maastricht, kwam ik een stagiair tegen die mij bij het evangelie bracht. Ga het zelf vragen aan Jezus. Hij zegt: 'Niemand komt tot de Vader dan door Mij.'"

Schoonheid

Veel had hij aan L'Abri, een christelijke woongemeenschap en studiecentrum in Eck en Wiel. In de kapel daar hangen drie van zijn kunstwerken. "Het was niet het einde van mijn zoektocht", zegt Stribos over de ontdekking van het evangelie, "maar het begin van een zoektocht op het persoonlijke vlak en het ontdekken van een missie voor mijn kunst."

"Kunst is zelfexpressie. Waar gaat 't om? Wat voel je erbij? Bij mij gaat het om begrippen als schoonheid, waarheid, goedheid... De schoonheid van de natuur. Hoe gebruik je dan kleuren en vormen, hoe is je penseelstreek? Het expressionisme gaat uit van wat je erbij voelt. Dat heb ik ook in me, mijn gevoel laat ik een rol spelen. Ik schilder niet alleen wat ik zie, zoals Vermeer dat vanuit zijn exacte helderheid kon. Wat hij maakte is prachtig en het geeft rust, maar de expressie van Rembrandt spreekt mij meer aan."

Geloof en kunst

Stribos werkt soms heel abstract. Hij zegt dat hij een weg probeert te vinden tussen alle 'ismen' in de kunst. Bijbels gefundeerde gedachten zijn daarbij vaak het uitgangspunt. Gedachten die kunnen ontstaan 'vanuit de gemeenschap'. "School, kerk... Hier is ook een Bijbelkring over geloof en kunst. Dan hebben we het bijvoorbeeld over de ontwikkeling van het kruisbeeld, van het vroege christendom tot vandaag, met de kitsch erbij."

Dat open en eerlijke nadenken, zoals de kunstenaar het omschrijft, leidt in het atelier tot doeken vol symboliek. Een spel van vlakken, kleuren, vormen en ritme dat een verhaal vertelt. Stribos pakt er een afbeelding van zijn werk 'Scharlakenrode stilte' bij. Het beeldt het leven uit. "Het begin, de tegenslag, de droefheid, het lijden van ieder mens, en het gevoel dat je gelukkig bent. Je kunt naar beneden of naar boven. Het lijden is rood, dan passeer je een zwart vlak, de dood, en daarna zie je het groene licht van de opstanding. Het is de weg die Jezus is gegaan."

"Het schilderij is puur abstract." Toch geldt dat niet voor al zijn werk. Figuratief en non-figuratief wisselen elkaar af en zijn ook wel samen op één schilderij te vinden. "Het hangt af van het onderwerp", zegt Stribos, die in zijn vroege jeugd al verhalen verbeeldde met bijvoorbeeld door kastelen en forten marcherende soldaatjes.

Iets aannemen

"Ik probeer iedere dag een tijdje op mijn atelier te zijn, vooral in de middag. In de ochtend lezen mijn vrouw en ik boeken, ook de Bijbel, en praten we erover. En we profiteren van het mooie weer. We trekken eropuit om te kijken. Kijken is ook werken." Kijken met het oog op een volgend schilderij. "Vrije expressie is één kant, een andere kant is filosofie, religie. Iets aannemen met hart en ziel, van waaruit je gaat denken en iets creëren dat je deelt met anderen", zegt Foke Stribos. "Bij mij is dat het evangelie. Het zit in al mijn kunst, in landschappen en ook in mensfiguren: mensen die naar Gods beeld zijn geschapen, het licht valt erop."

Zie ook: www.fokestribos.nl.

Een concrete uiting van Stribos' expressie op Goeree-Overflakkee is het schilderij 'Gezien', dat hij in opdracht heeft gemaakt voor het Stiltecentrum van het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis.